

Analýza vplyvov na podnikateľské prostredie

Názov materiálu: Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákon č. 188/2003 Z. z. o aplikácii čistiarenskeho kalu a dnových sedimentov do pôdy a o doplnení zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Predkladateľ: Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky

3.1 Náklady regulácie

3.1.1 Súhrnná tabuľka nákladov regulácie

Tabuľka č. 1: Zmeny nákladov (ročne) v prepočte na podnikateľské prostredie (PP), vyhodnotenie mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov, náklady goldplatingu¹ na podnikateľské prostredie.

Nahradte rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia, ktorá je povinnou prílohou tejto analýzy a nájdete ju na [webovom sídle MH SR](#), (ďalej len „Kalkulačka nákladov“):

<i>TYP NÁKLADOV</i>	Zvýšenie nákladov v € na PP	Zníženie nákladov v € na PP
<i>A. Dane, odvody, clá a poplatky, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality</i>		
<i>B. Iné poplatky</i>		
<i>C. Sankcie a pokuty</i>		
<i>D. Nepriame finančné náklady</i>		
<i>E. Administratívne náklady</i>		
<i>Spolu = A+B+C+D+E</i>		

<i>Harmonizácia práva EÚ</i>	Zvýšenie nákladov v € na PP	Zníženie nákladov v € na PP
<i>F. Úplná harmonizácia práva EÚ (okrem daní, odvodov, ciel a poplatkov, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality)</i>		
<i>G. Goldplating</i>		

<i>VÝPOČET PRAVIDLA 1in 2out:</i>	IN	OUT
<i>H. Náklady okrem výnimiek = B+D+E-F</i>	3	7

¹ Definícia goldplatingu je uvedená v bode 4 časti III. jednotnej metodiky.

3.1.2 Výpočty vplyvov jednotlivých regulácií na zmeny v nákladoch podnikateľov

Tabuľka č. 2: Výpočet vplyvov jednotlivých regulácií (nahradte rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov):

P.č.	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie (dôvod zvýšenia/zníženia a nákladov na PP a dôvod ponechania nákladov na PP, ktoré sú goldplatngom)	Číslo normy (zákona, vyhlášky a pod.)	Lokalizácia (§, ods., čl.,...)	Pôvod regulácie: SK/EÚ úplná harm./ Goldplating	Účinnosť regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet dotk. subjektov v spolu	Vplyv na 1 podnik. v €	Vplyv na kateg. dotk. subjekt. v €	Druh vplyvu In (zvyšuje náklady) / Out (znižuje náklady) / Nemení sa	1in 2out celkom	Goldplating celkom
1.	Povinnosť predchádzať výskytu a šíreniu burín a náletových drevín na neobrábaných poľnohospodárskych pozemkoch mimo hranice zastavaného územia obce podľa § 2 písm. i), ak osobitný predpis neustanovuje inak, a vykonávať opatrenia na zabránenie šírenia biotických škodlivých	Návrh zákona, z. č. 220/2004 Z. z.	Návrh zákona: čl. I bod 3 § 3 ods. 1 písm. b) z. č. 220/2004 Z. z.	SK	1. apríl 2025	vlastníci a užívatelia poľnohospodárskej pôdy				In: zabránenie šíreniu biotických škodcov Out: mimo hranice zastavaného územia obce	1/1	0

	činiteľov z odstraňovaných drevín.											
2.	Zrušuje sa povinnosť predkladať v konaní o zmene druhu pozemku a v konaní o vyňatí poľnohosp. pôdy, ak ide o vinicu, prílohu obsahujúcu zhodnotenie historických súvislostí a zámerov regionálneho rozvoja	Návrh zákona, z. č. 220/2004 Z. z.	Návrh zákona: čl. I body 5 a 24 § 9 ods. 3 písm. a) a § 17 ods. 5 písm. f) z. č. 220/2004 Z. z.	SK	1. apríl 2025	vlastníci a užívatelia poľnohosp odárskej pôdy				Out	1	0
3.	Povinnosť zaplatiť odvod za trvalé odňatie alebo dočasné odňatie každej poľnohospodársk ej pôdy podľa kódu bonitovaných pôdno- ekologických jednotiek alebo odvod za odňatie vinice podľa § 27a	Návrh zákona, z. č. 220/2004 Z. z.	Návrh zákona: čl. I bod 15 § 12 ods. 2 písm. l) z. č. 220/2004 Z. z.	SK	1. apríl 2025	vlastníci a užívatelia poľnohosp odárskej pôdy				In	1	0

4.	Rozšírenie výnimky z potreby rozhodnutia o odňatí poľnohosp. pôdy aj na prípady umiestnenia inžinierskej stavby	Návrh zákona, z. č. 220/2004 Z. z.	Návrh zákona: čl. I bod 20 § 17 ods. 2 písm. a) z. č. 220/2004 Z. z.	SK	1. apríl 2025	vlastníci a užívatelia poľnohosp odárskej pôdy					Out	1	0
5.	Výmera pozemku, pri ktorej nie je v hraniciach zastavaného územia obce potrebné vydať rozhodnutie o odňatí, sa zvyšuje z 500 m ² na 1000 m ² .	Návrh zákona, z. č. 220/2004 Z. z.	Návrh zákona: čl. I bod 21 § 17 ods. 2 písm. b) z. č. 220/2004 Z. z.	SK	1. apríl 2025	vlastníci a užívatelia poľnohosp odárskej pôdy					Out	1	0
6.	Vypúšťa sa povinnosť žiadateľa predkladať prílohu s časovým harmonogramom a ekonomickým prepočtom nákladov.	Návrh zákona, z. č. 220/2004 Z. z.	Návrh zákona: čl. I bod 23 § 17 ods. 5 písm. d) z. č. 220/2004 Z. z.	SK	1. apríl 2025	vlastníci a užívatelia poľnohosp odárskej pôdy					Out	1	0
7.	Vypúšťa sa povinnosť žiadateľa doložiť výpočet výšky	Návrh zákona,	Návrh zákona: čl. I bod 25	SK	1. apríl 2025	vlastníci a užívatelia poľnohosp					Out	1	0

	odvodu. Výpočet výšky odvodu vykoná správny orgán.	z. č. 220/2004 Z. z.	§ 17 ods. 5 vypustenie písmena i) z. č. 220/2004 Z. z.			odárskej pôdy						
8.	Zvyšuje sa horná sadzba pokuty za najzávažnejšie priestupky a dolná sadzba pokuty za iné správne delikty	Návrh zákona, z. č. 220/2004 Z. z.	Návrh zákona: čl. I bod z. č. 220/2004 Z. z.	SK	1. apríl 2025	vlastníci a užívatelia poľnohosp odárskej pôdy				In	1	0
9.	Zníženie požiadavky na obsah org. látok v dnových sedimentoch s cieľom rozšíriť možnosť ich aplikácie na pôdu a predísť ich skládkovaniu	Návrh zákona, z. č. 220/2004 Z. z.	Návrh zákona: čl. II § 5 ods. 1 z. č. 188/2003 Z. z.	SK/EÚ – úplná harmonizácia	1. apríl 2025	vlastníci a užívatelia poľnohosp odárskej pôdy				Out	1	0

3.1.3 Doplnujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na zmenu nákladov

Osobitne pri každej regulácii s vplyvom na PP zhodnotenom v tabuľke č. 2 uveďte doplnujúce informácie tak, aby mohol byť skontrolovaný spôsob a správnosť výpočtov. Uveďte najmä, ako ste vypočítali vplyvy a z akého zdroja ste čerpali početnosti (uveďte aj link na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete). Jednotlivé regulácie môžu mať jeden alebo viac typov nákladov (A. Dane, odvody, clá a poplatky, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality, B. Iné poplatky, C. Sankcie, D. Nepriame finančné náklady, E. Administratívne náklady). Rozčleňte ich a vypočítajte v súlade s metodickým postupom.

3.1.4 Odôvodnenie goldplatingu podľa bodu 4 časti III jednotnej metodiky a ďalšie doplnujúce informácie²

Požadované informácie uveďte osobitne ku každému identifikovanému goldplatingu (ku každej hodnotenej regulácii s goldplatingom osobitne).

Uveďte odôvodnenie goldplatingu z hľadiska jeho nespochybniteľnej nevyhnutnosti. Odôvodnenie doložte dôkladným hodnotením prínosov a nákladov. Uveďte zvažované alternatívne riešenia..

Zároveň uveďte konkrétne informácie súvisiace s kategóriou goldplatingu podľa jednotnej metodiky, najmä: na aké subjekty sa nad rámec navrhuje rozšíriť pôsobnosť smernice a z akého dôvodu; aké požiadavky sa navyšujú a na aké subjekty nad rámec minimálnych požiadaviek smernice; aká menej prísnejšia výnimka alebo úprava vyplývajúca zo smernice nebola využitá a prečo; z akého dôvodu sa navrhujú prísnejšie sankčné režimy; z akého dôvodu sa navrhuje skoršia transpozícia; z akého dôvodu sa ponechávajú v platnosti už existujúce prísnejšie vnútroštátne požiadavky.

Využitie goldplatingu pri transpozícii alebo implementácii legislatívy EÚ je v zásade nežiadúce, keďže takýto postup môže viesť k zníženiu konkurencieschopnosti domácich podnikov v porovnaní s podnikmi z krajín, kde právne predpisy nie sú natoľko prísne. Využitie goldplatingu predkladateľom je preto prípustné iba vo výnimočných prípadoch, riadne odôvodnených a vysvetlených v analýze vplyvov na podnikateľské prostredie z hľadiska jeho nevyhnutnosti, spoločenského významu, nákladov, prekonzultovaných s dotknutými podnikateľmi a posúdených Komisiou.

3.2 Vyhodnotenie konzultácií s podnikateľskými subjektmi pred predbežným pripomienkovým konaním

Uveďte formu konzultácií vrátane zdôvodnenia jej výberu a trvanie konzultácií, termíny stretnutí. Uveďte spôsob oslovenia dotknutých subjektov, zoznam konzultujúcich subjektov, tiež link na webovú stránku, na ktorej boli konzultácie zverejnené.

Uveďte hlavné body konzultácií a ich závery.

Uveďte zoznam predložených alternatívnych riešení problematiky od konzultujúcich subjektov, ako aj návrhy od konzultujúcich subjektov na zníženie nákladov regulácií na PP, ktoré neboli akceptované a dôvod neakceptovania.

Alternatívne namiesto vyplňania bodu 3.2 môžete uviesť ako samostatnú prílohu tejto analýzy Záznam z konzultácií obsahujúci požadované informácie.

Predbežná informácia PI/2024/65 pripomienkovaná 25.3.-9.4.2024.

Podklad pre konzultácie zverejnený na web. sídle MPRV SR 25.4.-25.5.2024.

Záujem o konzultáciu už v pripomienkovaní PI prejavil a rokovania sa zúčastnil zástupca SPPK a RÚZ. Prerokovanie online formou 22.4.2024.

Neboli vznesené žiadne podnety, návrhy ani pripomienky.

3.3 Vplyvy na konkurencieschopnosť a produktivitu

Dochádza k vytvoreniu resp. k zmene bariér na trhu? - NIE

Bude sa s niektorými podnikmi alebo produktmi zaobchádzať v porovnateľnej situácii rôzne (napr. špeciálne režimy pre mikro, malé a stredné podniky tzv. MSP)? - NIE

² Informácie sa uvádzajú iba v prípade, ak sa predkladaným návrhom regulácie vykonáva transpozícia smernice EÚ a bol identifikovaný goldplating podľa tabuľky zhody alebo sa vykonáva implementácia nariadenia EÚ s goldplatingom. Informácie sa uvádzajú aj v prípade (ak nejde o transpozíciu smernice EÚ alebo implementáciu nariadenia EÚ), ak sa predloženým návrhom odstraňuje goldplating, ktorého pôvod je v skoršom zachovaní existujúcej právnej úpravy (existujúcich vnútroštátnych požiadaviek).

Ovplyvňuje zmena regulácie cezhraničné investície (príliv/odliv zahraničných investícií resp. uplatnenie slovenských podnikov na zahraničných trhoch)? - NIE

Ovplyvní dostupnosť základných zdrojov (financie, pracovná sila, suroviny, mechanizmy, energie atď.)? - NIE

Ovplyvňuje zmena regulácie inovácie, vedu a výskum? - NIE

Ak bol identifikovaný goldplating, prispieva k zníženiu konkurencieschopnosti a produktivity? - NEBOĽ
Akým spôsobom?

Ako prispieva zmena regulácie k cieľu Slovenska mať najlepšie podnikateľské prostredie spomedzi susediacich krajín EÚ? - NIJAKO

Konkurencieschopnosť:

Na základe uvedených odpovedí zaškrtnite a popíšte, či materiál konkurencieschopnosť:

☐ zvyšuje ☒ nemení ☐ znižuje

Produktivita:

Aký má materiál vplyv na zmenu pomeru medzi produkciou podnikov a ich nákladmi?

Na základe uvedenej odpovede zaškrtnite a popíšte, či materiál produktivitu:

☐ zvyšuje ☒ nemení ☐ znižuje

3.4 Iné vplyvy na podnikateľské prostredie

Ak má materiál vplyvy na PP, ktoré nemožno zaradiť do predchádzajúcich častí, či už pozitívne alebo negatívne, tu ich uveďte. Patria sem:

- vplyvy súvisiace so žiadosťami o alebo prijímaním dotácií, fondov, štátnej pomoci a čerpaním iných obdobných foriem podpory zo strany štátu, keďže sú sprievodným javom uchádzania sa či získania benefitov, na ktoré nie je právny nárok priamo zo zákona, ale vzniká na základe prejavu vôle dotknutého subjektu;
- regulované ceny podľa zákona č. 18/1996 Z. z. o cenách;
- iné vplyvy, ktoré predpokladá materiál, ale nemožno ich zaradiť do častí 3.1 a 3.3.,
- iné vplyvy podľa písm. a) až c), ktoré sú goldplatingom.

Zvýšenie regulácie zahŕňa:

- v rámci starostlivosti o poľnohospodársku pôdu povinnosť zabránenia šíreniu biotických škodcov z odstránených drevín,
- zvýšenie nákladov na odvody za odnímanie každej poľnohospodárskej pôdy,
- zvýšenie hornej hranice sadzby pokuty za najzávažnejšie priestupky a dolnej hranice sadzby pokuty za iné správne delikty.

Zníženie regulácie zahŕňa:

- predchádzanie šíreniu burín a náletov len mimo hranice zastavaného územia obce,
- zvýšenie výmery pozemku, pri ktorej nie je v hraniciach zastavaného územia obce potrebné vydať rozhodnutie o odňatí, sa zvyšuje z 500 m² na 1000 m²,
- zrušenie povinnosti predkladať v konaní o zmene druhu pozemku a v konaní o vyňatí poľnohosp. pôdy, ak ide o vinicu, prílohu obsahujúcu zhodnotenie historických súvislostí a zámerov regionálneho rozvoja,
- zrušenie povinnosti žiadateľa predkladať prílohu s časovým harmonogramom a ekonomickým prepočtom nákladov,
- zrušenie povinnosti žiadateľa doložiť výpočet výšky odvodu,
- rozšírenie výnimky z potreby rozhodnutia o odňatí poľnohosp. pôdy aj na prípady umiestnenia inžinierskej stavby,
- zníženie požiadavky na obsah org. látok v dnových sedimentoch s cieľom rozšíriť možnosť ich aplikácie na pôdu a predísť ich skládkovaniu.

Tieto regulácie a zníženia regulácie predstavujú zvýšenie ako aj zníženie priamych finančných nákladov, nepriamych finančných nákladov a administratívnych nákladov. Ich konkrétnu výšku však nie je možné presne ani približne kvantifikovať, pretože nie je možné predpokladať počet, výmeru, kvalitu ani ostatné parametre a ukazovatele, ktoré budú ovplyvňovať zvýšenie alebo zníženie nákladov,

a to ani na základe údajov z minulosti, ktoré nemožno zovšeobecniť vzhľadom na ich vysokú subjektívnu premenlivosť. Konkrétnej kvantifikácii bráni neznámy konkrétny počet subjektov, ktoré v budúcnosti budú žiadať o zmenu druhu pozemku, o odňatie poľnohosp. pôdy, ktoré sa dopustia správnych deliktov a v akej závažnosti, neznáma výmera pôdy v ha, ktorá je kritériom pre odvody ako aj pre pokuty. Modelovanie konkrétneho príkladu by bolo zbytočné a nič nehovoriace vzhľadom na vysoký a pritom neznámy počet dotknutých subjektov a ich subjektívnych charakteristík aj vzhľadom na to, že výmera poľnohospodárskych pozemkov je 2,3 mil ha, pričom počet vlastníckych a užívacích vzťahov presahuje 100 mil. (na zmenu druhu pozemku je potrebný súhlas vlastníka, resp. spoluvlastníkov s nadpol. podielom).

Predkladateľ vychádza z priemernej ročnej výšky uhradených odvodov za odňatie poľnohospodárskej pôdy (PP) za roky 2021 až 2023, ktorá predstavuje 2 927 187 eur:

Záber PP za posledné tri roky podľa skupín kvality a odvody za záber PP													
Skupina kvality pôdy podľa BPEJ													
rok/záber m2	1	2	3	4	5	6	7	8	9	SPOLU m2:	ODVOD EUR	priem. Eur/m2	
2021	104 045	259 621	259 132	464 272	840 907	1 520 384	1 042 864	438 002	476 468	5 405 695	2 263 630	0,42	
2022	86 219	274 187	264 770	212 261	694 556	2 788 093	876 670	1 019 827	383 782	6 600 365	2 941 133	0,45	
2023	120 000	686 017	217 965	555 955	767 214	2 643 398	899 816	1 014 746	564 768	7 469 879	3 576 798	0,48	
priemer 2021-23	103 421	406 608	247 289	410 829	767 559	2 317 292	939 783	824 192	475 006	6 491 980	2 927 187	0,45	
sadzba eur/m2	20	15	10	7	4	2	1	0,7	0,5				

Doteraz, t. j. v sledovanom trojročnom období, podliehalo odvodom cca 30 % výmery PP v každom katastrálnom území, pričom súhrnný počet dotknutých povinných subjektov sa pohyboval cca od 5 300 do 6 400 (teda okolo 5850). Návrh zákona má za cieľ zaťažiť odvodom odňatie PP v celom katastrálnom území, t. j. pri 100 % výmery PP v katastrálnom území pôjde približne o trojnásobok dnes zaťaženej výmery. Výsledkom môže byť teda trojnásobná suma odvodov, t. j. asi 10 mil. eur/rok, čo je nárast priameho fin. nákladu o cca 70 %, t. j. o 7 mil. eur. Tento odhad je samozrejme tiež zaťažený neurčitostou, pretože nie je možné predpovedať rozsah ani štruktúru budúcich záberov PP ani z hľadiska kvality PP (a teda príslušnej sadzby odvodu za odňatie) ani z hľadiska účelu (a teda prípadného oslobodenia od odvodu). Navyše, predpokladáme posilnenie odstrašujúceho účinku sprísnenia právnej úpravy platenia odvodov, čo zákonite povedie k zníženiu záberov najkvalitnejšej PP. To je napokon účelom návrhu zákona – znížiť zábery najkvalitnejšej pôdy prostredníctvom ich spoplatnenia.

Analogicky je možné vyrátať zaťaženie správnym poplatkom. Správny poplatok za odňatie PP je 50 eur. Pri orientačnom počte žiadateľov 5850 išlo o celkovú sumu správnych poplatkov 292 500 eur. Preto je možné počítať s budúcou trojnásobnou sumou cca 880 000 eur, avšak iba za predpokladu stabilného počtu žiadostí.

Predkladateľ nezohľadňuje pri odhade vplyvu na podnik. prostredie budúci možný nárast ukladaných pokút spôsobený úpravou hornej hranice sadzby pokuty za priestupok a dolnej hranice sadzby pokuty za iný správny delikt. Údaje z predchádzajúcich troch rokov sú len orientačné a neposkytujú bázu pre odhad do budúcnosti, nakoľko nevypovedajú nič o výmere PP v ha, ktorá je základom pre výpočet pokút za iné správne delikty. Nemožno ani anticipovať budúcu mieru porušovania povinností, ktorej následkom by bolo uloženie pokuty. Pri priestupkoch pritom nie je ustanovená dolná hranica sadzby. Rozptyl uložených pokút sa pohybuje od desiatok eur po desiatky tisíc eur v jednotlivých prípadoch, ktorých bolo v priemere 427. Úprava hornej, resp. dolnej hranice sadzby sa pritom v celkovej sume uloženej pokuty nemusí prejaviť, takže o prognóze nie je možné formulovať ani len všeobecný odhad. Predkladateľ uvádza pre kontext údaje z rokov 2021 až 2023 o uložených pokutách, z ktorých vyplýva priemerná ročná suma uložených pokút cca 120 000 eur:

Pokuty podľa z. č. 220/2004 Z. z. za posledné 3 roky								
rok	Priestupky § 25			Iné správne delikty §26			Pokuty spolu	
	počet	suma EUR	priemer EUR	počet	suma EUR	priemer EUR	počet	suma EUR
2021	279	37 130	133	55	57 042	1 037	334	94 172
2022	414	46 635	113	49	63 871	1 303	463	110 506
2023	416	43 031	103	68	120 129	1 767	484	163 160
priemer	370	42 265	116	57	80 347	1 369	427	122 613